СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIV. Ч. 21. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, середа, 30-го січня 1946. No. 21. NEW YORK and JERSEY CITY, Wednesday, January 30, 1946. VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — 4-0807 Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

СЕНАТОР ТАЙДИНҐС ДОМАГАЄТЬСЯ РОЗБРОЄННЯ СВІТУ

„Що за іронія! Вчасі, коли 51 найбільших держав світу зрікаються раз на все війни як засобу державної політики і проголошують приналежність до Організації Обеднаних Держав у її змаганнях для тримання миру, то водночас вони виставляють на параду свою збройну силу на суші, на воді і в повітрі у таких розмірах, яких земля ще не бачила" — оце вихідна точка сенатора Миларда Р. Тайдинґса з Мериленду, коли він поставив у сенаті Злучених Держав в понеділок 28 січня внесок, щоб президент Труман дав почин до скликання конференції для загального розброєння.

„Що сталося з О.О.Д. і з великами-мислителями, з яких ця організація мала бути складена?... Чи вони не бачать, що їх теперішній підхід до О.О.Д. і до її основних проблемів є слабий, подібний до партацтва і недоцільний?" — запитував Тайдинґс. „Пересічна людина з вулиці хоче цілковито розброєння ...ші, на морю і в повітрі в кожнім краю і хоче контролі, яка доглядалаб, щоб розброєння було втримане" — Сенатор Тайдинґс є членом Військової Комісії і членом Комісії Атомової Сили. Вчасі його двогодинної промови інші сенатори ставили запити, з яких била прихильність до пропозиції. Коли сенатор Фулбрайт завважав, що така інспекція над державою є заломанням дотеперішнього поняття суверенности, Тайдинґс відповів, що він більше заінтересований у тім, щоб вратувати життя ніж у втриманню суверенности.

ЗЛАГОДЖЕННЯ СТРАЙКІВ ПІДБАДЬОРИЛО БІРЖУ.

Заповідь миру у продукції внаслідок наладнання великих страйків відбилася негайно на нюйорській біржі, подібно як це сталося після проголошення кінця світової війни. Ціни вартісних паперів підскочили до небувалої висоти за всі останні літа. В понеділок 28 січня продано на біржі 3,480,000 уділів. Найвище підскочили уділи бавовняних підприємств. Такої високої ціни в цій ділянці не було впродовж останніх 22 років. Знавці кажуть, що це нездоровий знак, бо це признака наближаючої інфляції внаслідок великої підвишки платні, за якою піде підвишка цін продуктів.

ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ ОСТЕРІГАЄ ПЕРЕД ІНФЛЯЦІЄЮ ВНАСЛІДОК ВЕЛИКИХ ПЛАТЕНЬ.

Головна кватира Американської Федерації Праці оприлюднила осторогу перед надто великими доманганнями платні, які доведуть до інфляції. Осторога поміщена в урядовім бюлетені Федерації „Місячний перегляд праці" у якому сказано, що Федерація працює для добробуту робітників по можности без страйків, а зате потихо довела до підвишки платні від 10 до 20 відсотків для півтретя міліона людей. Федерація вказує, що нераз зиск пяти центів може довести до велитенської втрати тоді, коли цей зиск приневолить підприємців піднести ціну продукту понад стелю. Раз зломиться устійнена ціна, тоді вже не можна стримати дальшої підвишки цін інших продуктів, а з тим і підвишки стопи життя.

Назагал, каже А. Федерація Праці, робітники дістали в воєнних часах підвишку платні на 50 відсотків, а ціна прожитку підвищилася лише 32 відсотки, отже нема причини до настирливих надмірних домагань. З хвилиною, як платня буде підвишена понад міру; тратить і родина робітника на своїх ощадностях і на закупні життєвих потреб, які скачуть у ціні.

КОМУНІСТИ ХОЧУТЬ ПЕРЕМІНИТИ ПІКЕТУВАННЯ У ПАРТІЙНІ МАНІФЕСТАЦІЇ.

На окружній конвенції Комуністичної партії в Ню Йорку перейшла резолюція з домаганням, щоб з членства партії усунути Ирла Бравдера, який як голова партії, перепровадив її через час війни. З інших справ звернено увагу на розбудову сильної партійної організації, яка далаб провід робітництву в „його економічній і політичній боротьбі." Конвенція теж видала доручення, щоб Комуністична партія підпомагала страйкарам в такий спосіб, щоб злучитися з робітниками на всіх постоях вчасі пікетування.

ПРИРОДНІ БАГАЦТВА АМЕРИКИ ВИЧЕРПУЮТЬСЯ

Щедра господарка природними багатствами вчасі війни довела до цього, що деякі мінерали в Америці вичерпуються — таке написав секретар нутрішних відносин Гаролд Л. Ікес у звіті до президента. Є 22 мінерали в Америці, що вичерпаються впродовж 35 літ. Так наприклад нафти вистарчить ледви на 15-20 літ, коли не відкриють нових джерел. Є лише 9 мінералів, між ними залізо, яких припаси можуть вистарчити на сто літ і довше.

Яких скитальців буде видавати Америка Советам?

У відповідь на інтервенцію Українського Конгресового Комітету з 17. грудня 1945 у департаменті стейту і на лист цьогож комітету до ґен. Айзенгавера в справі трактування українських скитальців в американській окупаційній зоні в Німеччині у звязку з домаганням Советів, щоб їх передати советському урядови, департамент війни у Вашинґтоні відповів голові У. Конгресового Комітету С. Шумейкови таке:

„У загальній справі репатріяції українців до Советського Союзу, інтересно вам буде знати політику уряду Злучених Держав, приноровлювану військовою владою Злучених Держав до українських скитальців відповідно до їхнього державного стану як советських громадян, польських громадян, чехословацьких громадян або походженням з інших країв, в яких вони моглиб бути громадянами, або належать до бездержавних осіб, Українських скитальців вище згаданих категорій не передається до їхніх дотичних країв походження, хіба, що вони собі цього забажають. Єдиними виїмками від цього правила є ці українці, до яких пристосовується умова з Ялти між Злученими Державами й Союзом Советських Соціялістичних Республик з лютого 1945 року, коли ці українці були не лише громадянами, але водночас ще й дійсно перебували на території Советського Союзу в дні 1. вересня 1939, і коли вони підпадають під такі категорії: 1. такі, що їх приловлено в німецькім уніформі; 2. такі, що були членами советської збройної сили в дні 22. червня 1941 або пізніше і не були опісля з неї звільнені; 3. такі, що їх на підставі очевидних доказів приловлено на співпраці з ворогом в такий спосіб, що вони добровільно співробітничали з ворогом, даючи йому добровільну допомогу або утримання".

Повищий лист носить дату 24. січня 1946 і був написаний в Бюрі Ґенерального Адютанта Военного Департаменту у Вашинґтоні до числа AGOB-C 080 з підписом: EDWARD F. WITSELL, MAJOR GENERAL, ACTING THE ADJUTANT GENERAL.

КОНҐРЕСМЕН ДАЄ РОСІЇ РАДУ ЯК ПЕРЕЖИТИ ДОВШЕ ВІД ДРУГИХ,

З нагоди оприлюднення напасти московських „Ізвестій" на Католицьку Церкву заявив нюйорський конґресмен у Вашинґтоні Доналд О'Тул, що коли Росія справді бажає миру в світі, вона мусить перестати нападати на релігійні установи й проповідників. „Коли Росія засвоїть собі дещо з науки і слів Христа, вона втримається у своїм існуванню. Лише те, що добре, може втриматися, а що лихе, знищить само себе" — пригадував О'Тул.

В О. О. Д. зачинають розглядати справу біженців і бездержавних в Европі

Від кількох днів дебатують в Лондоні делеґати, що зїхались на перші наради Асамблеї Обеднаних Держав, над дуже важною і складною проблємою: Що зробити далі з великою масою політичних втікачів і бездержавних людей в Европі, що з різних політичних причин не можуть чи не хочуть вертати до свого рідного краю. Зачав ту проблему виводити на ширшу арену британський міністер Филип Ж. Ноел-Бейкер, домагаючись допомоги для усіх збігців і з усіх країв, а теж дораджуючи передати проблему до глибшого розсліду Раді Економічних та Соціяльних Проблем. Бо тільки тоді, казав він, коли ця Рада призбирає усі відповідні матеріяли, буде можливо цілій Асамблеї вирішити це остаточно. Пані Рузвелт поперла це і додала, що люди в Злучених Державах дуже заінтересовані цею проблемою, яка дуже важна і повинна бути вирішена в інтересі людськости. Теж заявила, що американський уряд радо перебере на себе ту частину тягару, звязаного з біженецькою проблемою, яка на нього припаде. Та проти цього говорив представник Югославії, д-р Алес Г. Беблер. Він домагався, щоби обмежити допомогу скитальцям найдалі до чотирьох місяців. До цього часу, казав він, вони всі повинні вернути домів. Інакше, казав він, будемо втримувати „цілі армії квізлінґів", як от ті, що є проти уряду Тіта в Югославії. Помагати, казав він, можна тільки німецьким жидам і еспанцям, що боролись проти уряду ґен. Франка. Решта скитальців, казав він, це ті, що співпрацювали з Гітлером, це воєнні кримінальники, яких треба поставити під суд, якщо їх їхні краї не уласкавлять. Е. Сасен, делеґат Нідерляндів, був за те, щоби створити окрему міжнародну орґанізацію з спеціяльною ціллю допомоги політичним збігцям. Прочитано теж британське меморандум у справі скитальців, яке стоїть на тому, щоб допомагати усім скитальцям.

ЗАЧИНАЄ ОПИСУВАТИ „ТЕРОРИСТІВ" В КАРПАТАХ, ЩО ХОЧУТЬ „ВИЗВОЛИТИ УКРАЇНУ".

Нюйорський „Дейлі Нюз" з минулого понеділка заповів серію дописів свого кореспондента, Тінолда Санді, що перебуває тепер в Чехословаччині. Дописи ті мають подати відомости про різні ватаги, що знаходяться в горах Карпатах і мають бути під контролею „українських ірредентистів", що називають себе „бендерівцями". Вони, каже перший допис, дістають допомогу від тих, що служили в рядах ґен. Власова, чи від бувших німецьких ґестаповців, а теж і від польського уряду в Лондоні й ґен. Андерса, що командує польськими військами, що є під британською і американською владою і не хочуть вертати до Польщі. Перший допис дуже баламутний. Операційний терен мав би обіймати територію довкола Дуклі в Карпатах аж до Сяноку в Галичині й Словаччини по другім боці Карпат. Допис висланий з Гуменного. „Терористи" малиб воювати з Советами і теперішним варшавським режімом. Начальним командантом над якими 20,000 узброєними „терористами" мав би бути „бувший націстівський офіцир „Бендер", що хоче „визволити Україну".

До цього можна додати, що описуючий це мабуть чув щось про „бандерівців" і Бандеру. Як виходить то його перший допис опирається на інформаціях з комуністичних джерел.

НАЙБІЛЬШИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ВОЄННИЙ КОРАБЕЛЬ.—Є ним тепер „Френклин Д. Рузвелт", що є властиво літаконосцем, що має 45,000 тон поємности. Картина знята, як він відпливав з пристані в Норфолк. На покладі бачимо повно літаків, що готові кожної хвилини до відлету.

ІРАНСЬКО-СОВЄТСЬКИЙ СПІР ПЕРЕД РАДОЮ ЗАБЕСПЕКИ О.О.Д.

Безогляду на те, яке западе рішення в Раді Забеспеки Організації Обєднаних Держав в справі спору між Іраном і Советами, то це дуже важне, що таки перейшло більшістю голосів, що кожна держава, що є членом О.О.Д., має право домагатись бути вислуханою. Таким чином представник Ірану, Сейед Гасан Таквізадег, предложив Раді закиди, які має його уряд проти Советського Союзу. Отже він покликався в першу чергу на договір між Советами і Іраном з січня 1942 року, яким Совєти зобовязалися не вмішуватися у внутрішні справи краю. Потім навів приклади, що Совєти не додержують цеї умови, та що держать в Азербейджані навіть і до 75,000 війська, яке мішається у політичні справи цеї провінції, не дозволяючи іранській армії вступити на цю територію. Іран, казав він, є одиноким суддею щодо цього, що діється на тій його території й що там треба зробити, щоби запанував спокій. Тому Совєти не повинні вмішуватись у цю справу Ірану і не перешкаджати урядови зробити порядок в Азербейджані. Советський делеґат, А Вишинський, заявив у відповіди, що Рада Беспеки не повинна цею справою займатись, а повинна її змісця відкинути. Стояв при тому, що заки якась справа малаб прийти під обради Ради Забеспеки, то повинна бути полагоджувана самими сторонами. Казав, що советський уряд переговорював у цій справі з іранським а той останній висказав своє вдоволення з нарад, а переговори перервані, бо іранський уряд не достарчив досі дальших інформацій, які мав достарчити. По вислуханню обидвох сторін справу відложено. Знов з Тегерану, столиці Ірану, звідомляють, що уряд наказав свому посольству в Лондоні зачати нові переговори з Советами.

СОВЄТИ ЗАБЕРУТЬСЯ З ІРАНУ.

Таке заповів у Каіро Могамед Саед, бувший іранський премієр. І то на 2. березня, згідно з умовою. А як так станеться, каже він, то в Азербейджані скоро скоро буде спокій, бо мешканці тої провінції були завжди льояльними іранській владі.

ПРИСУДИ НА НІМЦІВ У КИЄВІ.

Британська новинкарська аґенція звідомляє, що скінчилася у Києві судова розправа проти німецьких ґенералів та інших обвинувачених за воєнні злочини в Україні. Всіх визнано винними, а 12 підсудних, включно з трьома німецькими ґенералами, засуджено на кару смерти через повішення.

УРАН ПІД СОВЄТСЬКОЮ КОНТРОЛЕЮ.

Чехословаччині є одиноке в Европі місце, де знаходиться уран. Це в Яхимові, недалеко відомого в світі Карльсбаду, згл. Карлових Варів. Та копальні урану є під виключною контролею советського війська, що не допускає нікого, щоб міг провірити, що там діється. Одначе чехословацький міністер заграничних справ, Ян Мясарик, заявив, що чехословацький уран не буде вживаний на деструктивні цілі.

ВАТИКАН ПРОТИ „ІЗВЄСТІЙ".

„Осерваторе Романо", що вважається офіційним орґаном Ватикану, виступив в дуже гострім тоні проти артикулу, що був поміщений в московських „Ізвестіях", а в якому написано, що Ватикан, іменуючи нових 32 кардиналів, старається тим поширювати „реакційну політику по цілому світі". Зокрема взято в оборону нюйорського архієпископа Ф. Ж. Спелмана, про якого написали, що він обороняв по Перл Гарбор прийняття Ватиканом японського амбасадора. Ватиканський орґан тепер пише, що архієп. Спелман теж обороняв Ватикан і проти тих, що домагались, щоб Ватикан повів кампанію проти Советів. Згаданий часопис оборонював теж архієпископа Бернарда Ґрифина з Весмінстер, Анґлія, що теж став кардиналом, а на якого накинулись „Ізвестія".

ТЕРОРИСТИ В ПАЛЕСТИНІ.

Британська влада загострила сильно кари за всяку терористичну акцію в Палестині. Проголошено кару смерти за нарушення якогонебудь припису Оборонних Заряджень. Це сталося по тім, як якась смілива ґрупа терористів зробила напад на табор британських летунів і забрала там повно амуніції та зброї, яку вправді потім знайдено, але терористів не зловлено. Терористи, яких було 15, були перебрані в мундури летунів.

УМІРКОВАНІ ГОРОЮ.

Так є і з першими повоєнними виборами в Німеччині, що відбулись у американській зоні. Перемогли християнські демократи.

ПАЛИЛИ ЖИВЦЕМ ДІТЕЙ.

Таке було в концентраційнім, націстівським таборі в Освєнцімі. Зізнала це на суді в Норембергу французька комуністка Марі Клод Валіян-Кутіріє. Теж говорила, як стерелізовано жінок, головно жидівок.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Число з суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50
В Джерзі Ситі і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВІД СЛІВ ПРО ІДЕАЛИ — ДО ПРАКТИКИ

Президент Труман пригадав теж у своїм річнім посланню до конґресу ідеали, яких будемо держатись у нашій заграничній політиці. І так є, що хоч многі не погоджуються з президентом у деяких точках домашньої політики, то назагал всі стоять за ті ідеали і за ту програму, що звязані з заграничною політикою Злучених Держав. Тільки побоюються, що не зважаючи на наші гарні слова та ідеали, ми в практиці ведемо таку надто „угодову" політику, що рівнається закидуванню принципів, особливо, коли іде про відношення до Советів. Отже іде тепер про те, щоби наш уряд виявив більшу принциповість у ділах, бо на словах — то все виглядає якнайкраще.

Президент Труман ще раз підкреслив, що які не заходилиб міжнародні труднощі, то у Вашинґтоні не думають іти на уступки аж так далеко, щоб нарушувати життєві інтереси Злучених Держав, чи відрікатись американських ідеалів.

Злучені Держави не будуть теж за те, щоби приглушувати голоси малих держав, казав президент.

А як маємо мати в світі мир, то він мусить бути опертий в такій самій мірі на силі, як є опертий теж і на справедливости. І ще казав президент Труман, що Злучені Держави не затвердять тепер нічого такого, що противиться американським ідеалам.

Ми навели ось так тільки найважніше, що президент уважав за відповідне особливо підкреслити саме в тому часі, коли радить у Лондоні Асамблея Обєднаних Держав, та коли робиться підготовка до мирової конференції. Та як це все розуміти, покаже доперва практика. Ми чули, наприклад, подібні речі від славного попередника през. Трумана, що рівночасно давав згоду на такі умови як ті, що їх принято в Ялті, а які, коли іде, наприклад, про скитальців в Европі, цілком противні американським ідеалам. Коли-ж іде про голоси „малих" чи „середних" держав, які мусять бути вислухані, то ми радіб знати, як буде далі з голосами таких великих поневолених народів як український, якого речником визнає наш уряд теж і ворогів визволення України. Бо-ж чи голос такого Мануїльського є голосом України й українського народу? А як на міжнародному полі тільки його голос чути, то як можна приймати це за дійсний голос України і рівночасно твердити, що ми поступаємо згідно з ідеалами американської демократії?

Надто багато маємо доказів на те, що американський уряд дуже добре визнається на тому, яке положення України під владою Кремлю, та що це за представники України оті Мануїльські й їм подібні. Як от в Сан Франсиско приймали Україну до Орґанізації Обєднаних Держав, то різні державні мужі схарактеризували її положення, свободу і суверенність дуже ясно й правдиво. Та українському, гнобленому народови з такого правдивого розуміння його положення, ні користи, ні помочі нема. А це тому, що практично політика уряду не є тут згідна з американськими, свободолюбними ідеалами.

До всіх людей совісти в цілому світі

(„Нова Епоха", 1945; надіслане до „Свободи" американським вояком з Німеччини під американською владою з проханням трьох українських учених і письменників, В. Шаяна, М. Байдана та К. Брами, щоби цей лист помістили українські часописи в Злучених Державах і Канаді).

Останнім часом підсилилася кампанія ворогів української еміґрації, що перебуває на теренах Німеччини, з метою обмовити, очорнити її репутацію і в такий недостойний спосіб створити відповідну атмосферу, якаб полекшила примусове вивезення її з Німеччини до катівень Советського Союзу. Кампанія ведеться і явними, і тайними каналами, обдумано і всеохопно. Нещодавно і в німецькій пресі зявилася інсинуаційна стаття баварського міністра, комуніста Шмідта. Отже залунав голос і з баварської провінції комуністичного тоталітаризму.

Нам уже заперечують право називатися українцями, тобто о с о б а м и, приналежними до численного, самобутнього народу, який посідає свою культуру і тричі мав у своїй історії державну незалежність. Інструкція, що надійшла до українських еміґраційних таборів в американській зоні, розглядає нас, українців, як народню підодиницю, яка входить до тіл польського та російського народів. Ще не встигла відлунати промова президента Трумана, яку преса схарактеризувала як нове слово в орґанізації життя людства на справедливих основах, як уже на шляхетний пункт її про самоозначення народів падає цинічний плювок.

Ми, українська еміґрація, катеґорично відкидаємо право на будь-яку кваліфікацію і характеристику нас збоку режіму, який у нечуваній ненависті до нашого народу і з воістину діявольською жорстокістю замучив голодом кілька міліонів українського селянства, фізично знищив тисячі і тисячі української інтеліґенції, духово розкладав і губив наш нарід, поруйнував дорогі нам і незаступні памятки нашої культури.

Треба ясно і недвозначно сказати, якими мотивами кеpується червоний імперіялізм, цей потворний нищитель нашого народу, обмовляючи українську еміґрацію і жадаючи її видачі.

Кожному обєктивному спостерігачеві впадає в око масовий характер української еміґрації. Не може він не зробити висновку, що фактично ідеться про частину українського народу, бо попри велику кількість еміґрації в ній є люди всіх соціяльних верств — від ученого до селянина — і всіх повікових ґруп обох статей: старі, чоловіки і жінки в силі віку, молодь і діти. Отже самим тільки фактом свого існування така численна і різноманітна соціяльним складом українська еміґрація є красномовним обвинуваченням проти Советів, як державно-політичної системи. То чи не дивно, що большевики вживають усіх засобів для дискредитації української еміґрації, для усунення її впливів на світову опінію, для її знищення?

Советська брудна аґітація хоче виграти на тому, що наш відїзд з батьківщини в час відступу німців і обсадження її червоною армією висвітлює як акт симпатії націонал-соціялістичному режімови. Тому з максимальною чіткістю заявляємо, що нинішня українська еміґрація ставилась до політики і дій націстського режіму на Україні з неменшою ворожістю й огидою, як і до советського режіму. Большевики хотіли би переконати світ, що ми мали прихильність до словянофобських концепцій ґітлеризму. до перетворення нас і нашого народу в погній для герренфольку; що ми з радістю і моральною сатисфакцією відчули на своїй шиї націстське ярмо. Але в це можна булоб повірити тільки в тім разі, колиб ми були в стані щиро і тепло згадати ярмо советське і сказалиб привселюдно, що нам ще за Советів стало милим рабство і солодким — тягар на шиї. Ні, зміна власника ярма не переродила нас і не стали ми рабами, як і не були ними перед тим! Советська пропаґанда хотілаб суґерувати світови, що ми маємо сентимент до тих, хто голодом і виснаженням замучив сотні тисяч наших братів — полонених червоної армії, хто палив наші села і вистрілював їх людність від малого до великого, хто убив кількох наших письменників, що їх кревні і друзі перебувають нині в еміґрантських таборах УНРРА. Але досить про це: дальші розважання на цю тему подобатимуть на якесь виправдання, а ми його не потребуємо.

Тільки ще один факт, для пікантности. Серед української еміґрації значний відсоток становлять особи, примусово вивезені німцями на роботи до райху, або немилосердно вигнані ними з рідних гнізд при відступі німецьких військ з України. Ці люди тепер, по розгромі райху, не хочуть повертатись до своєї батьківщини і воліють загинути на чужині, ніж потрапити додому. Чому?

Драма українського народу (а він знав їх багато у своїй історії) полягає в тім, що він і його край стали ареною боротьби двох тоталітарних і аморальних потуг, однаково заінтересованих у безоглядним послабленні і деґенерації нашого народу і в опануванні його матеріяльних багатств. Наш нарід став ковадлом, на який спадали страшні удари двох нищучих молотів. Доля судила нам бачити, як розскочився на порох один з цих молотів. Большевики хотіли би переконати світ, що ми зле зробили, використавши нагоду і уникнувши сатанічних ударів другого, покищо цілого молота. Хто з чесних людей пристане на їх думку?

Український нарід почав свого часу проти німців нерівну, але героїчну боротьбу, створивши свою партизанську армію і політичне підпілля. Політичні вязні української національности, що пережили жах німецьких таборів нищення, можуть докладно розповісти про цю боротьбу. Вони, політичні вязні, нині вільні, гуртуються по таборах і не їдуть додому. Чому?

Після краху німецького тоталітарного кольоса **та сама** українська повстанча армія, що боролася проти німців, переключилася на одчайдушну боротьбу проти московського імперіялізму і, кривавлячись, веде її і сьогодні.

Своє завдання українська еміґрація бачить у боротьбі нашого народу за його ствердження в житті. Ми освітлюємо і будемо освітлювати перед світом сенс і зміст цієї боротьби — тепер і в минулому. Ми не маємо потужности наших ворогів, але вони бояться єдиної зброї, яку маємо ми і імя якій: **правда!**

Так, наші вороги бояться правди, про яку ми будемо кричати світові. І не зупиняться вони ні перед якими хитрощами, маневрами, інсинуаціями та підлотами, аби тільки стерти з лиця землі українську еміґрацію. Ми це знаємо і попереджаємо всіх, хто з необізнаности чи сліпоти хотів би прислужитися п л я н о ваному большевиками злочинові: видачі нас в їх руки. Ми свідомі кармічних законів історії і твердимо, що такий переступ проти совісти не лишиться непокараним раніше чи пізніше. Народи, державно - політичні системи, партії і їх керівники жнуть те, що сіяли. Історична Карма (н е м и н у ч і с т ь) не знає пощади. Вона знищила впродовж кількох лише років демонічну і, здавалось, непоборну потугу, вона знищить — раніше чи пізніше — і концентраційний табор народів, що імя йому Советський Союз! Часткова кара Карми вже впала на большевизм — досить згадати, що червоний тоталітаризм упродовж свого короткого історичного існування власними руками фізично вигубив своїх творців і борців, які — теж злочином і кровю — ствердили його панування на території царської Росії. І нашої крови, крови наших старців, жінок, молоді і дітей, коли вона проллється — тут у Німеччині, чи в катівнях НКВД — не подарує Карма ні безпосереднім катам, ні їх спрnull спрячам, свідомим чи несвідомим.

Марною і нікчемною є думка, що ціною нашого життя можна буде здобути якийсь шанс у теперішній боротьбі за мир у світі. Він, цей пристрасно жаданий і ще такий далекий мир у світі, буде дальше від свого здійснення рівно на стільки, скільки заважать наші смертні муки і наша кров на престолі Всевишнього, де міра речей є відвічно однакова і де правда та справедливість, добро і возмездя за зло є абсолютні.

М. Байдан,
український письменник.

Українці в Канаді

В канадійських „Українських Вістях" пише д-р В. Ю. Кисілевський в статті „Підсумки з війни" теж і про те, які є підсумки з життя канадійських українців за цей час. Читаємо там, між іншим, таке:

***

Які впливи мала війна на українців в Канаді? Осягнення, які вони добули за останніх шість літ, годі виказати цифрами але ті осягнення безсумніву великі. Можна сказати, що в звичайних часах треба булоб десятків літ, щоби їх добитись. Економічне положення їх значно поправилося; це відноситься однаково до фармерів, робітників та професіоналістів. Вони увійшли до державної служби, де перед війною їх майже зовсім не було. Вони стали важним фактором і в політичному життю. Тільки вистане поглянути на листи посольських кандидатів усіх партій, щоби переконатись про зріст політичного зацікавлення в українському громадянстві. Військові бюлетені повні імен українців, що одержали відзначення, або підвищення. Правда, між іменами міністрів чи віце-міністрів ще не стрічали ми українського імени, таксамо як не сртічали ґенерала українського походження, але до того є свої причини. Не треба забувати, що українська іміґрація ще дуже молода і не було ще часу виховати і вишколити відповідних людей; друге, в українців не було глибшого заінтересовання военним ділом в мирнім часі. Не було також відповідного числа професіоналістів, з яких в Канаді рекрутуються вищі старшини. Більшість українців в Канаді, це фармері. З досвіду знаємо, що син в господарстві представляє велику економічну вартість і поміч. Батьки, не маючи самі великих матеріяльних засобів, не все могли спромогтися на таку велику жертву як посилання синів до шкіл. А проте, українські батьки, більше чим які другі, цінять вагу науки, доказом чого є сотні молодих наших професійних сил, які з малими винятками є фармерськими синами. З тих. часто дуже молодих професіоналістів, рекрутуються ті капітани. майори і під-полковники, високо декоровані старшини летунства, про яких читаємо в наших і анґлійських часописах.

Військовий однострій зближив до себе вояків різного походження. А що українці в Канадійській Армії були найчисленнішим елементом по французах, то про них найбільше в Армії знають. Шість літ спільного ж и т т я, спільних терпінь і спільних хвиль відпочинку, зродили приятельську атмосферу. а часто й тісну дружбу між вояками різного походження. Поволі почала зникати бар'єра, яка десятки літ ділила анґльо-саксонця від українця. Той пролом в традиції треба перенести і в цивільне життя. Це не прийде легко, не прийде скоро, але колись таки мусить прийти.

Молода ґенерація, яка саме тепер промінює військовий однострій на цивільний одяг, буде мати завдання продовжати ті традиції, які вона започаткувала у війську. Рівночасно спадуть на неї ще й громадські обовязки. Батьки повинні зрозуміти, що їхні сини це вже не є ті „бойси", що грали мяча за хатою, але це вже дорослі мужчини, які за роки військової служби набрали може більше життевого досвіду чим їхні батьки могли придбати за ціле їхнє життя. Ще важко сказати, як та молода ґенерація вивяжеться зі свойого завдання, але все вказує на те, що вона доросла до нього. Вона зїхала світ, навчилася самостійного думання і ділання, вона на власні очі бачила горе і страждання, яке війна принесла міліонам людей. Ця молодь зустріла сотні, тисячі нещасних краян, які хоч втратили все, що мали і примирали з голоду, всетаки не втратили віри в краще будуче, у відзискання тих Чотирьох Свобід, віру в яких часто навіть ми самі тратили. Повертаючі вояки на власні очі бачили бездомних і голодних, які витали їх зі сльозами в очах як представників свободи і плакали з радости почувши тільки пару слів потихи, сказаних в рідній мові. Вони зрозуміли чому люди мандрують тисячі миль, щоби хоч почути про свободу, коли не всилі її добитися.

Це є та молода ґенерація, яка сьогодні входить в наші ряди. Вона отвирає новий розділ в історії нашого життя.

Тарас Кульчицький.

ВИСЛАНЕЦЬ

2)

— Здається. Може й везир додасть один корпус. Хотів би, щоб ваша виправа вдалась. Всеж краще, якщо Україна відгородить від нас московську захланність — говорив, усміхаючись, канцлер.

Гетьманич задумався.

Довкола нісся розкішний шум запашної зелені. Легкий вітрець ніжно розтулював делікатні цвітки. По лагідному блакиті неба перебігали взористі хмарки.

Стрибає така хмарка, грається, сміється, аж раптом розірветься та сонцю безмежному дорогу звільнить...

Нагло за живоплотом почувся дрібний, жіночий сміх, начеб хто камінчиками золотими кидав у блискуче плесо озера.

Григор глянув і аж приставув зачудований.

За живоплотом побачив молоду, чорноволосу дівчину, що купалась у басейні.

Очарований її красою, не міг від неї відірвати очей. А дівчина, не підозрізріваючи, що її слідять, почуваючись свобідно в жіночому крилі замку, весело купалась, гралась мячем, сміялась. Григор отямився щойно тоді, як дівчина щезла в ічкарі.

— Це везирська дочка, Балятон-хон — пояснив таємничо Бухмет-Алі, що придивлявся жіночій красі таксамо счудований, як Григор. — Ми задалеко зайшли. Добре, що ніхто не бачив.

Вертались. Та розмова вже не могла ніяк склеїтись. Молодому гетьманичеві не міг зійти з очей принадний образ прекрасної дівчини.

Тільки дівчат бачив уже на свому житті та жадна не подобалась йому так, як оця туркиня.

Везир приготовив гучне приняття. За бенкетом заявив Григорові. що тішиться союзом і пристає до нього. Дуже радо поможе гетьманові добитись гетьманства та вже навіть вислав в імени султана наказ до кримського хана, щоб він ладився до походу.

При відїзді вручив ще гетьманичові дружнього листа до батька.

Над містом послались передвечірні тіні, потроху гас день, приладжуючи шлях дрімливому вечорові.

Глибоко задуманий, їхав Григор під опікою татарської стежі та вслухувався в ритмічний тупіт коней, що гинув у безконечній тиші вечора.

Думки ніяк не хотіли локинути прекрасної Балятон-хон.

III

— Мусимо, панове, негайно орґанізувати виправу. Негайно! Бо проклятий Петро вже знову нових десятьтисяч війська садив на Україну. Та він хоче не лиш козацькі вольности знести, але весь народ змести з лиця землі. Як довго будемо бездільно сидіти? — говорив Орлик до зібраної старшини.

— Треба раніше упевнитись щодо всіх союзників... — доповів ґенеральний бончужий, Федір Мирович.

— Союзники вже є. На Слобідщину вирушить кримський хан, ми знов увійдемо на Правобережжя. Нам на підмогу прийдуть ще татари від везира...

— Які нові відомости від Карла? — запитав Ломиковський.

— Король запевняє. що в рішальній хвилині пічне зачіпку з півночі так, щоб не дозволити Петрові кинути цілої сили на Україну. Думаю, що такий плян найкращий.

На обличчях присутніх видно було вдоволення. Навіть полковник Горленко згоджувався. Він говорив:

— Сотник Мусій, що недавно перебував тайно на Україні, повідомляє, що на Правобережжі всі нам прихильні. Ждуть лише нашої появи, щоб із нами злучитись і разом стануги до боротьби. Вже надоїла народові московська самоволя!

Нарада зближалась до кінця. Постановили зібрати всіх козаків на другий день і вирушити до Караджі, щоби звідти, злучившись із везирською допомогою, виправитись на Україну. Старшина розходилась. У кімнаті лишився гетьман. На дворі темніло. В кімнаті від кута до кута тяглися сірі клуби імли.

Гетьман задумався.

Пригадав собі буйні. пребуйні литовські бори, де родився, своє безжурне дитинство та молодечі мрії.

Пригадав собі широкі безмежні степи українські, вільні, наче воля.

І здавалось йому, що степи ці погорбились, покорчились, укриваючи свою поверхню чорними могилами, між якими проходжується сивий мов голуб, гетьман. Очі його грізні, люті, а уста, скривлені до болю, викидають незрозумілі проклони...

Здригнувся. Відігнав від себе неспокійні думки та вийшов надвір.

— Андрію — закликав козака — приладь на завтра коня та збрую вичисти!

— Отже напевно їдемо, пане гетьмане!

— Їдемо!.. А чи тобі не стужилось за степами, щоб ще раз бодай погерцювати з шаблюкою. в руках? Чи не чуєш вже в собі палкої козацької крови? Знидів ти на чужині?

— Що, я! Але ви, пане гетьмане. Вам би вже відпочити. Літа прийшли. Вже певно й нема тої сили. що була. Пора вам, пане гетьмане, відпочити!

— Не можна, Андрію! І який це відпочинок у чужому краю, коли рідний руйнує ворог.

На ґранатовому небі блискали золотим сяйвом зорі присвічуючи палкому місяцеві в далеку, вимріяну дорогу.

(Докінчення буде.)

Що писала "Свобода" тому 40 років?

18. січня 1906 р.

З НАРОДНИХ СПРАВ В АМЕРИЦІ.

Дівоча читальня „Народної Самопомочі" у Блумфілд, Ню Джерзі, розвивається дуже гарно. Читальня має простору салю, членки сходяться двічи в тиждень. В читальні заложений курс для неграмотних. Яких 20 членок побирає науку читання і писання по українськи даром. Предсідницею читальні є Марія Мацко, секретаркою Улька Шведа, касієркою Феврона Хвалик, бібліотекаркою Улька Ґбур. — Місячний духовний часопис під заголовком „Пастир" почав видавати в Ню Йорку о. Л. Левицький. Передплата $1 річно. — о. П. Тимкевич з Йонкерс, Н. Й., захорів поважно і перебуває в шпитали. Останнє число видавництва „Читальня", тобто книжечка ч. 18, обіймає оповідання: „Як мужик ходив до царя правди шукати". Приготовляється три дальші числа: 19, 20 і 21. — У Колридж, пов. Луз, у Стейті Пенсилвенія, зібралося 8 наших хлопців, що хочуть учитися по анґлійськи і готові платити по $5 на місяць. Шукають учителя.

„БРАК АМБІЦІЇ".

У редакційній статті під згаданим заголовком пишеться таке: „Одним з наших численних блудів є між іншими також брак амбіції; брак амбіції особистої і народної. Українець вдоволяється чимнебудь, його бажання невеликі. Раз він добився того, що має мешкання, сякий такий харч і напиток, а як ще йому остається кілька центів у кишені, він більше нічого не бажає... Під просвітним оглядом українець звичайно нічого більше не хоче, як щоби міг почитати молитвенник, підписатися, пізнати цумер... Добро загальне, добро народне в американського українця майже незнане, чуже. Найбільше ще йому зрозумілим є добро братства, до якого належить і добро його парафії Такі річи йому зрозумілі, ясні і він для них не жалує жертви... Нарід, що має такі малі амбіції, мусить дуже поволи поступати вперед. І винувати його за це не можна, бо він зріс серед певних відносин, які його таким зробили... Сподіватись треба, що життя на новім ґрунті змінить світогляд і амбіцію українців, коли не в теперішнім, то бодай в другім, або в третім поколінню".

СВІТОВІ ДИВА.

В Лондоні в технічних колах розглядають питання, чи не можнаб получити Ню Йорк і Лондон телефонічно. Збоку теоретичного вважають це за можливе, але питання в тім, чи можна буде збудувати електричну машину такої сили, щоб її вистарчило на таку велику віддаль. — З Ванкувер, у провінції Бритиш Коломбія, в Канаді, звідомляють, що там існує торговля білими дівчатами, яких індіяни купують собі за жінок.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

ДІТРОЙТ, МИШ.

Збори 292 відділу У. Н. Союзу.

У неділю 30. грудня в 2 год. пополудни відбулися річні збори 292 відділу У. Н. Союзу в салі У. Н. Дому. Предсідник відділу Іван Форись отворив збори короткою промовою і перечитав програму зборів. По принаттю програми і перечитанню протоколу з послідних зборів вибрано Вол. Дідика головного радного У. Н. Союзу предсідником до переведення зборів. В. Дідик, занявши місце, подякував членам за довіря і покликав на секретаря Д. Дубрівного.

Зараз приступлено до звіту урядників. Перший дав звіт з своєї діяльности предсідник від. І. Форись, а відтак секретар рекордовий Д. Дубрівний. Слідував звіт фінансовий і звіт з орґанізаційного життя відділу. Секретар Кізел, даючи звіт з руху членів зазначив. що наш відділ за минувший рік не придбав стільки нових членів до У. Н. Союзу, як би був повинен. тому просив членів, щоби на слідуючий рік старалися це нагородити і щоби вписували до Союзу свої діти, внуки, а навіть і правнуки, бо лише в молодіжи, котра стане членами У. Н. Союзу, лежить будучність, сила і розвій У. Н. Союзу. Дальше дав секретар загальний звіт фінансовий з цілого року, а особливо згадав про бірку від членів на Допомоговий Комітет — члени дали по 5 долярів. а дальше про збірку на повоєнний фонд, до котрого збираємо жертви що місяця. З цього фонду ми вислали 150 долярів до Допомогового Комітету. На зборах перечитано імена тих. котрі зложили свої жертви на той фонд. Секретар замітив, що тільки частина членів складає жертви на той так під цю пору потрібний фонд, а решта, то або не приходять на збори, або не хотять зрозуміти тої високої цили, як поміч нещасливим нашим браттям і сестрам скитальцям. Відтак касієр Андрусевич дав звіт з свого урядовання, а контрольна комісія (в її імени Василь Лишак) заявила, що все діловодство находиться в взірцевім порядку. Делеґати до У. Н. Дому. Іван Каменецький, Михайло Андрусевич і Адам Дутка і делеґати до Федерації Українців стейту Мишиґан: Іван Дячун і Іван Форись склали звіт з їх участи у згаданих установих. По дискусії над звітами на внесення Й. Масляка дано урядови повне вотум довіря.

Приступлено до вибору нового уряду на 1946 рік і вибрано в такім складі: предсідник: Іван Форись. заст. пані Анна Левкут; секретар фін.: Петро Кізел; касієр: І. Андрусевич; секр. рек.: Д. Дубрівний; доглядачі хорих: Йосиф Масляк і пані А. Дідик; контрольна комісія: В. Лишак. І. Дячун і П. Ващук; делеґати до У. Н. Дому: І. Каменецький. І. Строжовський і Т. Михальчук; заступники делеґатів: М. Коваль. К. Михальчук і Гр. Маланяк; делеґати до Федерації Українців стейту Мишиґан: А. Блащук, Іван Дячун і Іван Форись; дверник: Б. Шкільник, а прапорщики: Андрій Маланяк, і Гр. Михайлишин. Була ще дискусія про зближаючийся Конґрес Українців в Вашинґтоні і про користи, які може той Конґрес принести для української справи. Вчасі дискусії забрав голос гром. Андрій Блащук і в коротких високо - патріотичних словах сказав, що ми мусимо зі всіх сил попирати Конґресовий Комітет морально і матеріяльно; щоби помогти Конґресови, то він закликає всіх, котрим лежить на серці добро української справи, щоби зложили свої жертви на цілі Українського Конґресу.

Зложили як слідує:

По $5: А. Блащук, П. Федик. і І. Столяр; І. Строжовський $2; по $1: Г. Маланяк. А. Соломка, С. Левкут. С. Честух. П. Киянчук. М. Нидза і Д. Дубрівний. — Збірка принесла разом $24.25. а збірка на повоєнний фонд принесла разом $7.25. На цім програма була вичерпана і предсідник зборів Вол. Дідик подякував членам за взірцеве захування підчас зборів і пожелавши всім Веселих Свят Різдва Христового і щасливого Нового Року, замкнув збори.

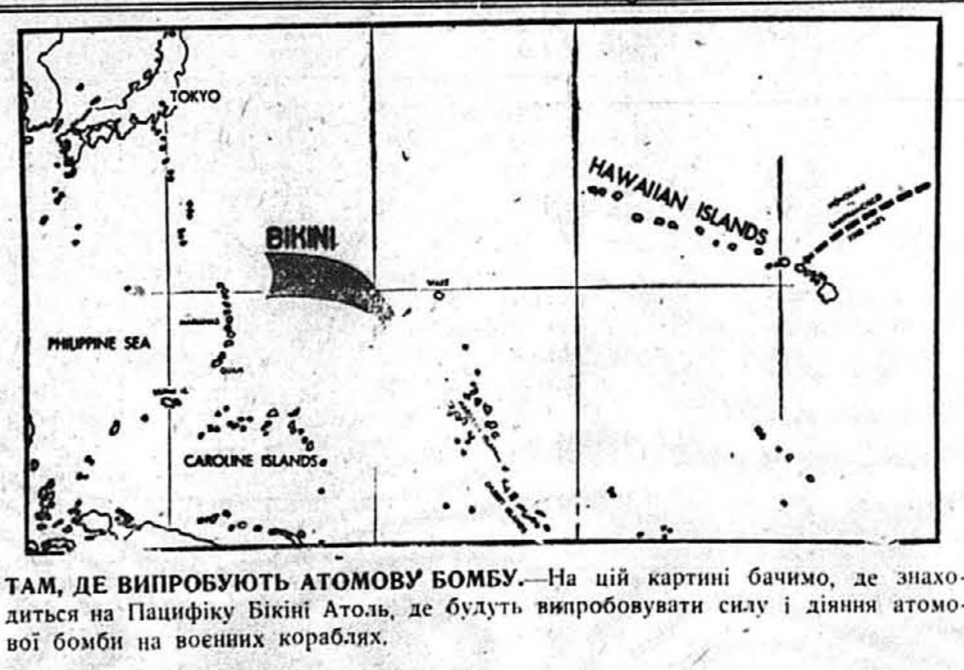
Д. Дубрівний, секр. зборів.

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНҐРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ.

Переслано на цілі Конґресового Комітету $100, як жертву від Товариства Чорноморської Січи.

За уряд: **І. Підгорецький,** предс.; **В. Бутковський,** секр.; **І. Гусар,** скарбник.

ТАМ, ДЕ ВИПРОБУЮТЬ АТОМОВУ БОМБУ.—На цій картині бачимо, де знаходиться на Пацифіку Бікіні Атоль, де будуть випробовувати силу і діяння атомової бомби на воєнних кораблях.

ПОШУКУЄМО 287 ЖЕРТВОДАВЦІВ по $100

НАДЗВИЧАЙНА КАМПАНІЯ „СВОБОДИ" НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ

„Свобода", орган Українського Народного Союзу, свідома того, що її читачі та члени і відділи У. Н. Союзу були завжди прикладом жертвенности в кожній гуманітарній акції американських українців, закликає їх тепер до активної та жертвенної участи в проголошеній отсим надзвичайній кампанії, якої ціллю є знайти 500 жертводавців (осіб, товариств, чи відділів), з яких кожний зложив би одноразово не менше як $100 на допомогу найнещасливішим з нещасливих — українським жертвам війни.

Дальші жертви в цій надзвичайній кампанії „Свободи" на допомогу українським жертвам війни зложили:

213) Іван Самарян (псевдонім), Елмайра, Н. Й.	$ 100.00
Попередно проголошено	21,291.85
Разом	$21,391.85

ХТО НАСТУПНИЙ?

Дальші жертви — по сто долярів чи більше — просимо слати чеками чи поштовими переказами, виписаними на „Свободу", на таку адресу:

SVOBODA

P. O. BOX 346 JERSEY CITY 3, N. J.

Тел-Авів — незвичайна громада в світі

Тому, що через Середній Схід проходять важні лінії світової комунікації; тому, що він є колискою трьох найбільших релігій — християнської, єврейської, магометанської — все, що там відбувається, є важним і викликує особливий інтерес. Проте новинки, що доходять звідти й поміщуються на перших сторінках ґазет, не відбивають історичних основ, людських взаємовідносин. які нераз є підставою деяких подій, що там відбуваються. Цей брак поповнює Національне Ґеоґрафічне Товариство у Вашингтоні, Д. К., у свому недавньому виданні про одну з найбільш незвичайних цивільних громад у світі — про модерне місто Тел-Авів у Палестині.

Тел-Авів, чи „Весняна Гора", лежить майже на середині середземного побережжя Палесвини, поміж біблійним містом Яффа та гирлом ріки Яркон. Тел-Авів має тільки 37 років. Започатковане тоді, як жиди, що жили в контрольованій арабами Яффі, рішили розбудувати для самих себе околицю з садками. Сьогодні Тел-Авів — з широкими вулицями, пальмовими та іншими деревами, модерними будинками — виглядає як якесь успішне місто у південній Каліфорнії. Дійсно. його підсоння, пісковий ґрунт, береги, що омиваються теплим, соняшним морем, все це дуже наподоблює те нове місто у стародавньому світі до купелевих міст Каліфорнії та Фльориді. В цьому блискучому, веселому місті живе і працює яких 150,000 жидів, утримуючи й поширюючи важні індустрії. Зібравшися там зі всіх кінців світу, вони творять одну з найбільш космополітичних ґруп населення. Кажуть. що змодернізована еврейська („гібрю") мова займає місце німецько-еврейської („іддиш"). Але можна почути також мови тих країн, з яких приїздили люди, як рівнож анґлійську, арабську. турецьку.

Гроші на зопачаткування цеї зразкової жидівської громади, уділено було з Еврейського Національного Фонду. Це було року 1909. Спочатку Тел-Авів зростав повільно. Під час першої світової війни цей зріст спинено на чотири роки зогляду на те, що турецький уряд наказав евакуацію Тел-Авіва та Яффи. Населення розійшлося. Відновилось життя й праця в Тел-Авіві щойно року 1917, коли вигнано турків. Року 1921 Тел-Авів став окремою громадою, а 1934 дістав права повної міської корпорації. Управляється місто вибраною міською радою в 15 членів. Мейора та заступника мейора вибирає рада споміж своїх членів. На 1941 рік населення Тел-Авів складало 140,000, наближуючись кількістю мешканців до старого віками Єрусалиму. Тепер є там яких 160,000, чи 200,000 мешканців. якщо зараховувати також мешканців околиці. Нові секції прилучено до міста, щоби дати місце для новоприбувших. проте відчувається поважний брак помешкань, зогляду на іміграцію.

Від самого початку палестинські жиди виявили охоту до вивчення нових фахів, до виконання різної праці, так як американці в днях піонірів. Тому не дивно, що студенти, урядники, хлопці, дівчата, всі помагали при будові Тел-Авіву, як столярі, каменярі, мулярі і т. п. Мешкальні і комерційні будинки ставились по модерних зразках. Є там громадський музей, який дозен театрів, мистецькі та музичні центри, малий звіринець. В цьому модерному місті є також великий шпиталь, спортовий майдан, міський аеропорт та гарні школи.

Живе Тел-Авів торгівлею й промислом. конкуруючи як центр гуртової торгівлі з Яффою. Через нього проходить найбільший експорт Палестини — експорт цитринових овочів. Вони. ростуть в береговій смузі. з якої в довоєнних роках висилались міліони скринь з помаранчами та ґрейпфрутом на европейські ринки. Як провідний центр індустрії в тій частині світу, місто виробляє тисячі силикатової цегли для будівництва. На менших фабриках виробляються меблі, матерії, взуття, цигарки, цукорки. кошики для овочів. Підчас війни більшість фабрик виробляли воєнні матеріяли. Левантський Ярмарок — виставка закордонних і туземних виробів — відбувався реґулярно в мирному часі.

З портових заряджень треба згадати невелику загату, збудовану року 1936, яка служить для висадки пасажирів й виладовання товарів з невеликих кораблів. Більші кораблі мають ставати на якорі на деякій віддалі від берегу.

До війни в крамницях Тел-Авіву можна було знайти різні чужинецькі товари. Пароплавні б ю р а оголошували кошти подорожування до Европи й Америки. Підчас війни. будучи переїздним центром для американських військ на Близькому Сході, Тел-Авів мав чимало розвагових місць, таких, які можна бачити в Америці. Відкриті каварні на вулицях. нічні клюби процвітають як в центрі міста. так і здовж берега. В купелевих місцях є модерні салі для танців. модерні оркестри. Чоловіки, жінки, діти гріютсья на піску, на сонці — що було майже незнане в Палестині до розвитку Тел-Авіву, як модерного міста.

В січні 1943 року місто почало робити широкі пляни на будуче. В січні того року міська рада затвердила призначення $20,000.000 на повоєнні пляни. З тої суми біля 4,000,000 на будову помешкань, 1,500,000 на нові школи та біля 1.000.000 на парки.

Як аванпост західної цивілізації у все ще середновічному світі, Тел-Авів є важним і цікавим тим, що помагає обернути Палестину в одне з цвітучих, садових місць світу.

Загальна Рада — ФЛІС.

Губернатор стейту Ню Джерзі Волтер Е. Едж проголосив тиждень кампанії для піддержання Американського Братерства. На образку представлені провідні мужі, зібрані в стейтовім домі в місті Трентоні. Разом з губернатором сидить комісар доріг Спенсер Милер, який є головою кампанії. За ними стоять: секретар стейту Джозеф А. Брофі (зліва), федеральний суддя Филип Форман, заст. голови Краєвої Конференції Християн і Жидів, яка співпрацює вчасі кампанії.

З МУЗИКИ

Артистичне турне М. Голинського по Західній Канаді.

Канадійсько - українські ґазети пишуть, що до Західньої Канади прибув відомий оперовий співак, Михайло Голинський, де дасть ряд концертів у різних містах. Концертову подорож розпочинає концертом в Едмонтоні, що відбудеться 6. лютого б.р. в Масонік Темпл. Знагоди тих концертів пишуть таке:

Привитаймо співака Михайла Голинського на заході.

"Український нарід переживає тепер одну з найчорніших хвилин у своїй історії. Одні страждають під московською нагайкою на рідних землях, другі коротають свій вік на Сибірі, а міліони наших скитальців в Европі не тільки що не мають даху над головою, ні теплої страви, ні одежини, але й непевні своєї долі завтрішнього дня.

"Наша заморська іміграція, хоч матеріяльно стоїть незле й живе на свободі, то пригноблена терпінням своїх братів і сестер по тім боці океану. Крім несення помочі нашим скитальцям в Европі, найважнішим питанням для нас у Канаді й Америці тепер, це видержати цю тяжку пробу й не заломитись духово. Тому треба піддержувати всякі спроби, що мають на цілі моральне скріплення й піднесення духа

"Колись, як наш нарід перенароду.

живав подібну руїну, по Україні ходили лірники й кобзарі і в піснях та думах оспівували велич України, геройські діла наших козаків і тим способом підбадьорювали наш нарід, гоїли душевні рани та вливали в його серце надію на кращу будучність.

" Нині українська пісня має те саме історичне завдання. А коли та наша пісня має бути передана ще голосом найбільшого тепер українського співака - тенора, Михайла Голинського, то всі ми, чи то в містах, чи на фармах, повинні масово заповнити салі, де співатиме наш соловій. слухати його чаруючого співу й наповняти свої серця свіжою надією, новим бадьорим духом і кріпкою вірою в остаточну перемогу нашої справи".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

МАГАНОЙ СИТІ, ПА. — На річних зборах Тов. Запорозька Січ. від. 305, вибрано урядників на 1946 рік: Іван Годованець, предс., 1127 E. Pine St., Mahanoy City; ихаймо Тихоневич; 116 E. Market St., Mahanoy City, Pa.; Михайло Гентош, секр., F. O. Box 15, Delano, Pa. — Уряд.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Річні збори Тов. ім. Вітовського, від. 301, відбудуться в неділю. 3. лютого. в парохіяльній салі при Кортез і Оклей ул., в год. 1. пополудні. Просимо прийти на ті збори і вибрати уряд на 1946 рік. — За уряд: М. Доманьчук, пр.; М. Горний, секр.

БІНҐЕМТОН, Н. Й. — Тов. Запорозька Січ, від. 21, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю. 3. лютого. в годині 2. пополудні, в гали У. Н. Дому. Взиваємо всіх членів бути на цих зборах. — За уряд: І. Мартинів, предс.; П. Садовець, кас.; Т. Смик, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. — Тов. ім. Богд. Хмельницького під Покр. Пресв. Тройці, від. 158, повідомляє, що місячні збори відбудуться в суботу, 2. лютого, в год. 8. ввечір, в У. Н. Домі, 216 ренд ул. Просимо всіх членів прийти на збори, бо буде звіт контролі і інші ва ні справи. — Ю. Павчак, гол.; М. Баглай, фін. секр.; С. Глушко, кас.; М. Кіт, рек. секр.

БРІДЖПОРТ, КОНН. — Тов. Українська Січ, від. 59, повідомляє всіх своїх членів і члениць, що місячні збори відбудуться в неділю, 3. лютого, в гали церковній, точно в год. 2:30 пополудні. Взиваємо всіх членів прийти на час, бо будуть важні справи до полагодження. Пригадуємо членам про нових членів і їх діти, щоб вписати їх заки делегат поїде на конвенцію. — М. Галькевич, секр.

ВІЛКС-БЕРІ, ПА. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 223, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 3. лютого, зараз по Сл. Божій, в сали парохіяльній. Просимо членів прийти на час і вирівнати свої довги. — Уряд.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 15. січня 1946 року помер у 60. році життя

МИХАЙЛО ГАЛЕВИЧ.

член відділу 147 У. Н. Союзу в Алентавн, Па.

Покійний уродився в селі Завидовичі, повіт Городок, Західна Україна. До Союзу вступив 1920 року. Був діяльним членом. Полишив у смутку жену Пелагію, двох синів: Володимира і Стефана, та дві дочки: Стефанію і Катерину. Ціла родина є членами У. Н. Союзу.

Похорон відбувся 18. січня в українській прав. церкві при участи членів Союзу і краянів. Похований на українськім цвинтарі. — В. Й. П.!

І. Федорак, секр.

Дня 22. січня 1946 року померла

КСЕНЯ НАВРОЦЬКА

довголітня членкиня відділу 256 У. Н. Союзу в Рівергед, Н. Й.

Покійна походила з села Кнесило, повіт Бібрка. Оставила в смутку мужа Теодора, 4 доньки і 2 сини.

Похорон відбувся в суботу, 26. січня з української церкви в Рівергед. — В. Й П.!

М. Небор, секр.

Дня 14. січня 1946 року помер у 62. році життя

ВАСИЛЬ КЛИМАНЬ

довголітний член відділу 147 У. Н. Союзу в Алентавн, Па.

Покійний полишив у смутку жену Анну, дочку Стеанію, двох синів, Володимира й Йосифа, внука Володимира мол., і невістку Марію. Двох синів щойно вернулися з армії, а третий син поляг на війні в Німеччині.

Похорон відбувся 17. січня в українській православній церкві, пир великій участи членів У. Н. Союзу і громадян. Похований на українськім цвинтарі. — В. Й. П.!

І. Федорак, секр.

ПОШУКУВАННЯ

МИХАЙЛО ЖУК, що походить зо села Пяткова, повіт Добромиль, хай зголоситься по лист з краю. Писати:

Mr. JOHN WOZNY
1222 Pearl St. Wilmington, Del.

КОНСТАНТИН ГНИЛКА просить свою тітку **ОЛЬГУ ЖУРАКОВСЬКУ**, котра мешкає в Cleveland ,Ohio, про поміч. Він сам знаходиться в Австрії. По дальші відомости прошу писати до:

Mr. JOHN WOZNY
1222 Pearl St. Wilmington, Del.

Василь Фарміґа з Гликан, повіт Перемишляни, зараз в таборі для скитальців в Австрії, шукає своєї сестри **СТЕФУ ФАРМІҐА**, яка мабуть живе в Ню Йорку. Хтоб знав про неї, то прошу написати на адресу:

JULIAN BARANIUK
495 S. 20th St., Newark, N. J.

Іван Теодорович з Винниці на Україні, хай напише лист до: **Cpl. Sammie L. Thomas**, 38424475, Btry. B., 547th F. A. Bn., A P O 758, c/o Post Master, New York, N. Y.

Евген Пруць пошукує тети **Софії Пруць**, з села Білої, повіт Ряшів. Писати: **Пруц Евген**, Oberstdorf Hotel "Loune", Prowinz Allgan, Bayern, Germany, A. P. O 757 U. S. Army. UNRRA Theame 90.

Емілія Дохват пошукує своїх кревних: рідну сестру **Гелен Мацей**, її мужа **Казимира Мацей** та шваґра **Михайла** і сестру **Марію Некифорчин**. Писати: **Емілія Дохват**, 1. Ukrainische Flichtlinger Lager, Lehenerkaserne in Salzburg, Osterreich.

ШУКАЮТЬ ОСІБ

Хто знає де є Ілько Пізюрник, з Городенки, має бути десь в околиці Ніяґра Фолс, прошу подати адресу, або сам зголоситись до братанця:

WASYL NYKEFORUK,
1666 Ohm Ave., Bronx 61, N. Y.

Нижче підписаний пошукую свого стриечного брата **МИХАЙЛА ІВАСЕЧКО** і стриечну сестру **ЮЛІЮ ІВАСЕЧКО**, обоє із села Константинівка, повіт Тернопіль. Вони обоє жили в Шікаго, коли лише приїхали з України в 1910. Хто знав би де вони сей час живуть, або вони самі, чи їхня рідня, хай напишуть на таку адресу:

TOM EWASKO
836 N. Maplewood Avenue,
Chicago 22, Ill.

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ".

ТАРЗАН, ч. 1321. Таємна малпа.

Саме, коли Тарзан сидів у кімнаті замордованого, а проти нього свідчили всі дані, мала малпа закралася дверми в кімнату.

Вона глянула на кап. Креґа, а завважавши Тарзана, вона підбігла до нього.

Малпа легко вилізла Тарзанови на коліна і почала його оглядати.

Коли Тарзан розмовляв з малпою в її мові, вона була дуже врадувана. Всіх інших людей вона вважала дурними річами, але цей один був відмінний.

„Деж твій ніж" — запиталася вона. Тарзан був збентежений.